

รายงานผลการประเมินองค์การมหาชน  
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) (พอช.)

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

| วัตถุประสงค์การจัดตั้ง                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                             | ข้อมูลพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|
| <div>1. สนับสนุนและให้การช่วยเหลือแก่องค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชนเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ การพัฒนาอาชีพ การเพิ่มรายได้ การพัฒนาที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกในชุมชนทั้งในเมืองและชนบท โดยยึดหลักการพัฒนาแบบองค์รวมหรือบูรณาการและหลักการพัฒนาที่สมาชิกชุมชนมีส่วนร่วมเป็นแนวทางสำคัญ ทั้งนี้ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและประชาสังคม</div> <div>2. สนับสนุนและให้การช่วยเหลือทางการเงินแก่องค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชน</div> <div>3. สนับสนุนและให้การช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาองค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชน ตลอดจนประสานงานการสนับสนุนและให้การช่วยเหลือดังกล่าวจากหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน</div> <div>4. ส่งเสริมและสนับสนุนและสร้างความร่วมมือขององค์กรชุมชน และเครือข่ายองค์กรชุมชนทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับจังหวัด และระดับประเทศ</div> |                                                             | <div>งบประมาณ1,752.80 ล้านบาท</div> <div>รายได้*167.98 ล้านบาท</div> <div>เงินทุนสะสม4,196.76 ล้านบาท</div> <div>อัตรากำลัง (กรอบ/บรรจุจริง)310/293 คน</div> <div>ค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร156.32 ล้านบาท</div> <div>งบประมาณค่าใช้จ่ายตามแผนการใช้จ่ายเงิน2,204.58 ล้านบาท</div> <div>(ประกอบด้วย เงินอุดหนุน + เงินทุนสะสม + รายได้)</div> <div>สัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรร้อยละ 7.09</div> <div>(ตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 28 พฤษภาคม 2561)</div> <div>ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2564</div> <div>ที่มาของรายได้จากการดำเนินงาน มาจาก</div> <div>1) ดอกเบี้ยสินเชื่อ 129.03 ล้านบาท</div> <div>2) ดอกเบี้ยเงินฝากเงินลงทุน 38.95</div> |                  |
| คณะกรรมการองค์การมหาชน                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                             | วันที่ได้รับแต่งตั้ง                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | วันที่หมดวาระ    |
| ประธานกรรมการ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 1. นายไมตรี อินทุสุต                                        | 26 มีนาคม 2562                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 11 กันยายน 2563  |
| กรรมการโดยตำแหน่ง                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 2. ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์           | -                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | -                |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 3. เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ | -                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | -                |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 4. อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน                                   | -                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | -                |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 5. ผู้อำนวยการสำนักนโยบายพัฒนาระบบการเงินภาคประชาชน         | -                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | -                |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 6. กรรมการผู้แทนองค์กรชุมชน                                 | -                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | -                |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 7. กรรมการผู้แทนองค์กรชุมชน                                 | -                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | -                |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 8. กรรมการผู้แทนองค์กรชุมชน                                 | -                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | -                |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | กรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิ                                       | 9. นางผุสดี ตามไท <div>ด้านสวัสดิการ</div>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 23 มิถุนายน 2563 |
| 10. นายชัชวาลย์ ทองดีเลิศ <div>ด้านประชาสังคม</div>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                             | 12 กันยายน 2560                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 11 กันยายน 2563  |
| กรรมการและเลขานุการ (ผู้อำนวยการ)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 11. นายสมชาติ ภาระสุวรรณ                                    | 3 พฤศจิกายน 2560                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 11 กันยายน 2563  |
| วิสัยทัศน์                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                  |
| ท้องถิ่นมีความเข้มแข็งสู่การจัดการตนเอง                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                  |

**แบบประเมินองค์การมหาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564**  
**สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)**

| ส่วนที่ 1 องค์ประกอบการประเมินผลการปฏิบัติงาน |                     | ส่วนที่ 2 ตัวชี้วัดประกอบการประเมิน |
|-----------------------------------------------|---------------------|-------------------------------------|
| สรุปผลการประเมินระดับองค์กร*                  | คะแนนรวมถ่วงน้ำหนัก | ITA**                               |
| ระดับ ดีมาก                                   | 95.14 คะแนน         | 94.96 คะแนน                         |

| ส่วนที่ 3 ตัวชี้วัดการติดตามผลกระทบเป็นรายปี (monitoring KPI)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |             |           |           |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|-----------|-----------|
| ตัวชี้วัด monitor                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | ค่าเป้าหมาย |           |           |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 2564        | 2565      | 2566      |
| 1. ร้อยละของมูลค่าที่อยู่อาศัยที่เพิ่มขึ้นจากการดำเนินงานพัฒนาที่อยู่อาศัย ในชุมชนที่สร้างบ้านแล้วเสร็จ (ปีละ 10 ชุมชน)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | ร้อยละ 15   | ร้อยละ 15 | ร้อยละ 15 |
| <p><b>ผลการดำเนินงานปี 2564 :</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>คัดเลือกกลุ่มเป้าหมายที่มีการดำเนินการสร้างบ้านแล้วเสร็จรวมทั้งเข้าอยู่อาศัยเรียบร้อยแล้วร้อยละ 95 ขึ้นไป โดยเป็นพื้นที่ที่องค์กรชุมชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาตามกระบวนการโครงการบ้านมั่นคงตั้งแต่เริ่มต้นโครงการจนกระทั่งปัจจุบันสมาชิกที่อยู่อาศัยในโครงการบ้านมั่นคงมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สามารถเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานจากภาครัฐ</li> <li>ประชุมทำความเข้าใจร่วมกับผู้แทนชุมชนบ้านมั่นคง/ผู้แทนสหกรณ์/เจ้าหน้าที่ วางแผนกระบวนการศึกษา และจัดทำเครื่องมือแบบสำรวจข้อมูลระดับครัวเรือน กรอบคำถามในการสัมภาษณ์ระดับชุมชน</li> <li>ลงพื้นที่ชุมชนเป้าหมายสร้างความรู้ความเข้าใจเครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามระดับครัวเรือน แบบสัมภาษณ์เก็บข้อมูลระดับชุมชน ระดับเมือง และเครื่องมือในการบันทึกข้อมูลผ่านระบบ Google form</li> <li>ดำเนินการสำรวจข้อมูลและศึกษาผลสำเร็จจากการแก้ไขปัญหาและพัฒนาที่อยู่อาศัย จำนวน 10 ชุมชน ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> <li>ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : ตำบลปากช่อง และเทศบาลนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา</li> <li>ภาคใต้ : เทศบาลตำบลเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี</li> <li>ภาคกลางและตะวันตก : เทศบาลตำบลหันคา จังหวัดชัยนาท และตำบลศาลายา จังหวัดนครปฐม</li> <li>ภาคกรุงเทพฯ ปริมณฑลและตะวันออก : เขตจตุจักร และเขตบางบอน จังหวัดกรุงเทพฯ เทศบาลนครนนทบุรี และเทศบาลตำบลบางสีทอง จังหวัดนนทบุรี</li> <li>ภาคเหนือ : เทศบาลตำบลลานสัก จังหวัดอุทัยธานี</li> </ul> </li> <li>ผลจากการศึกษาผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นในพื้นที่เป้าหมาย 10 ชุมชน พบว่า <ul style="list-style-type: none"> <li>ชุมชนมีความมั่นคงในที่ดินและที่อยู่อาศัย มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินร่วมกันของชุมชนผ่านการรวมกลุ่มอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ทั้งในรูปแบบของการซื้อที่ดินเพื่อสร้างชุมชนใหม่ การรับรองการอยู่อาศัยในที่ดินรัฐและภาคเอกชน การขอเช่าที่ดินรัฐระยะสั้น/ ยาว</li> <li>สมาชิกโครงการบ้านมั่นคงเกิดการรวมกลุ่มเพื่อสร้างทุนหมุนเวียนในชุมชน ได้แก่ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อที่อยู่อาศัย สหกรณ์เคหสถาน กองทุนชุมชน/กองทุนเมืองกองทุนสวัสดิการชุมชน/ กองทุนวันละบาท และกองทุนรักษาดินรักษากัน เพื่อให้เกิดทุนหมุนเวียนในทุกชุมชนสำหรับการพัฒนาที่ดินและที่อยู่อาศัย รวมทั้งการลงทุนเพื่อการพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ และบรรเทาความจำเป็นเร่งด่วนของสมาชิกในชุมชน</li> <li>สมาชิกในชุมชนเกิดทักษะ และศักยภาพในงานพัฒนาเพิ่มขึ้น เช่น ด้านการบริหารงานก่อสร้าง ซึ่งสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการบ้านมั่นคงมีการเรียนรู้และลงมือทำด้วยตนเอง หรือสมาชิกเจ้าของบ้านที่จะอยู่อาศัยเป็นผู้ตรวจรับบ้านเอง จึงทำให้มีความเชี่ยวชาญ</li> </ul> </li> </ol> |             |           |           |

ด้านงานก่อสร้างเพิ่มมากขึ้น ด้านการบริหารจัดการงานบัญชี/การเงิน โดยชุมชนเป็นผู้บริหารจัดการงบประมาณที่ภาครัฐสนับสนุน สถาบันฯ มีหน้าที่ในการส่งเสริมการจัดระบบเอกสารการเงิน การใช้จ่ายให้ถูกต้องตามระเบียบ รวมทั้งพัฒนาศักยภาพด้านอื่นๆ เพิ่มขึ้น เช่น การติดต่อประสานงานราชการ การบริหารจัดการที่ดี การเกษตรในชุมชน การจัดการสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

- เกิดการเชื่อมโยงกับหน่วยงานและภาคีต่างๆ ในการสนับสนุนการพัฒนาที่อยู่อาศัย โดยสถาบันฯ เป็นกลไกกลางเชื่อมโยงให้เกิดการบูรณาการการทำงานในทุกหน่วยงานในระดับพื้นที่ เช่น หน่วยงานการไฟฟ้า ประปา สนับสนุนการติดตั้งระบบโครงสร้างพื้นฐานให้กับโครงการบ้านมั่นคง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) สนับสนุนเรื่องหลักประกันทางสุขภาพ การตรวจเยี่ยมโดยเครือข่าย อสม. ในพื้นที่ชุมชน เป็นต้น
- เกิดมูลค่าที่อยู่อาศัยที่เพิ่มขึ้นจากการดำเนินงานพัฒนาที่อยู่อาศัยในชุมชนที่สร้างบ้านแล้วเสร็จ โดยเปรียบเทียบจากการสนับสนุนสินเชื่อเพื่อการพัฒนาที่อยู่อาศัยโครงการบ้านมั่นคงของสถาบันฯ และเงินสมทบจากชุมชน งบประมาณรวม 427,201,176 บาท กับมูลค่าที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาที่อยู่อาศัยในรูปแบบสิ่งปลูกสร้างและที่ดินของชุมชน มูลค่ารวม 1,606,233,750 บาท ซึ่งจะเห็นได้ว่า มูลค่าที่อยู่อาศัยเพิ่มขึ้น 1,179,032,574 บาท คิดเป็นร้อยละ 73.40 เป็นการใช้จ่าย “เงินเป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยและพัฒนาศักยภาพคน” ตามแนวทางการดำเนินงาน 3 ลักษณะคือ 1) สนับสนุนแบบให้เปล่า โดยพัฒนาระบบสาธารณูปโภค ถนน ไฟฟ้า น้ำประปา เพื่อเปิดโอกาสให้เข้าถึงบริการของรัฐได้อย่างเท่าเทียม 2) สนับสนุนในรูปแบบหมุนเวียนกู้ยืมดอกเบี้ยต่ำระยะเวลาในการผ่อนชำระยาว การเข้าถึงแหล่งเงินทุน 3) สนับสนุนด้านการบริหารจัดการและงานพัฒนาศักยภาพคนและผู้นำ ซึ่งเป็นรูปแบบของการกระจายเม็ดเงินลงสู่ชุมชนควบคู่กับกระบวนการพัฒนาศักยภาพของชุมชนให้เข้มแข็งสามารถจัดการตนเองได้เพื่อให้เกิดความยั่งยืนของการแก้ไขปัญหา

|                                                                                    |                       |                       |                       |
|------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|
| 2. สัดส่วนเงินกองทุนสวัสดิการชุมชนที่เพิ่มขึ้นในการจัดสวัสดิการให้กับสมาชิกในชุมชน | เพิ่มขึ้น<br>ร้อยละ 3 | เพิ่มขึ้น<br>ร้อยละ 3 | เพิ่มขึ้น<br>ร้อยละ 3 |
|------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|

**ผลการดำเนินงานปี 2564 :**

กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบล เริ่มจัดตั้ง ตั้งแต่ปี 2548 ส่วนใหญ่เป็นกองทุนสวัสดิการที่มีฐานจากการสมทบเงินของสมาชิกวันละ 1 บาท เพื่อนำมาจัดสวัสดิการประเภทต่างๆ ตั้งแต่ เกิด แก่ เจ็บ ตาย ไปจนถึงสวัสดิการการศึกษา การช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ การประกอบอาชีพ การดูแลช่วยเหลือผู้ยากไร้ ฯลฯ หลักการทำงานเพื่อการพึ่งตนเอง ช่วยเหลือเกื้อกูลกันบนฐาน “การให้อย่างมีคุณค่า รับอย่างมีศักดิ์ศรี” เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนของชุมชน โดยชุมชน เพื่อชุมชน เงินกองทุนสวัสดิการชุมชนมาจากการสมทบงบประมาณสามฝ่าย (1 : 1 : 1) ประกอบด้วย (1) การสมทบจากเงินออมของสมาชิกในชุมชนทั้งในรูปแบบการออมทรัพย์เดิมหรือสัจจะออมวันละบาท (2) การสมทบจากรัฐบาลผ่านสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน และ (3) การสมทบจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ปัจจุบัน มีการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชน 6,069 กองทุน สมาชิกกองทุน 6,586,730 ราย เงินกองทุนรวม 20,046.79 ล้านบาท จำแนกเป็น (1) เงินสมทบจากสมาชิก จำนวน 13,783.74 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 69 (2) เงินสมทบจากรัฐบาลผ่าน พอช. จำนวน 3,180.78 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 16 (3) เงินสมทบจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 1,370.44 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 7 และ (4) เงินสมทบจากแหล่งอื่น ๆ เช่น ภาคเอกชน เงินบริจาค ฯลฯ จำนวน 1,711.83 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 8 ส่งผลให้มีการจัดสวัสดิการพื้นฐานให้สมาชิกครอบคลุมตั้งแต่ เกิด แก่ เจ็บ ตาย ซึ่งมีรูปแบบสวัสดิการที่หลากหลาย 13 ประเภท ได้แก่ สวัสดิการรับขวัญเด็กแรกเกิดทุนการศึกษา จ่ายกรณีเข้ารับรักษาตัวในโรงพยาบาล บำนาญผู้สูงอายุ สวัสดิการเสียชีวิตจัดงานศพ สวัสดิการผู้ด้อยโอกาส คนพิการ ทุนประกอบอาชีพ ภัยพิบัติ ฯลฯ โดยมีผู้รับสวัสดิการตรง 2,418,356 ราย เงินจ่ายสวัสดิการรวม 2,534,394,309.91 บาท ผลจากการจัดสวัสดิการของชุมชน ก่อให้เกิดการฟื้นฟูระบบคุณค่า/ทุนทางสังคมที่มีอยู่เดิมในชุมชน และเกิดการสร้างหลักประกันความมั่นคงของคนในชุมชน ทำให้คนในชุมชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น รวมถึงเกิดรายได้จากการออมเงินของสมาชิกในชุมชน ลดภาระค่าใช้จ่ายภาครัฐนำไปสู่การแก้ไขปัญหาความยากจน เกิดรูปแบบการจัดสวัสดิการชุมชน โดยชุมชน และเพื่อชุมชน

ทั้งนี้ **สัดส่วนเงินกองทุนสวัสดิการชุมชนที่เพิ่มขึ้น** ในการจัดสวัสดิการให้กับสมาชิกในชุมชนเมื่อเปรียบเทียบกับระหว่าง ปี 2563 กับปี 2564 พบว่า ในปี 2563 มีเงินกองทุนสวัสดิการชุมชน รวม 17,688.40 ล้านบาท โดยในปี 2564 มีเงินกองทุนสวัสดิการชุมชน รวม 20,046.79 ล้านบาท เพิ่มขึ้น คิดเป็น ร้อยละ 13.33

หมายเหตุ :

\* สรุปผลการประเมินระดับองค์กร

|                   |                                                                                 |
|-------------------|---------------------------------------------------------------------------------|
| ระดับดีมาก        | หมายถึง องค์กรมหาชนที่มีผลคะแนนเฉลี่ยทุกองค์ประกอบ ตั้งแต่ 90 - 100 คะแนนขึ้นไป |
| ระดับดี           | หมายถึง องค์กรมหาชนที่มีผลคะแนนเฉลี่ยทุกองค์ประกอบ ตั้งแต่ 75 - 89.99 คะแนน     |
| ระดับพอใช้        | หมายถึง องค์กรมหาชนที่มีผลคะแนนเฉลี่ยทุกองค์ประกอบ ตั้งแต่ 60 - 74.99 คะแนน     |
| ระดับต้องปรับปรุง | หมายถึง องค์กรมหาชนที่มีผลคะแนนเฉลี่ยทุกองค์ประกอบ ต่ำกว่า 60 คะแนน             |

\*\* ITA : Integrity and Transparency Assessment หรือ ระดับคุณธรรมและความโปร่งใสการดำเนินงานของหน่วยงาน ประเมินโดย สำนักงาน ป.ป.ช.

## ส่วนที่ 1 องค์ประกอบการประเมินผลการปฏิบัติงาน

| ตัวชี้วัด                                                                                                                       | น้ำหนัก<br>(ร้อยละ) | เกณฑ์การประเมิน                     |                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                   | ผลการดำเนินงาน                                                                                                                                                                                                    |                                          |                      |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|-------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------|----------------------|
|                                                                                                                                 |                     | เป้าหมาย<br>ขั้นต่ำ<br>(50)         | เป้าหมาย<br>มาตรฐาน<br>(75)                                                                                                                                                                                   | เป้าหมาย<br>ขั้นสูง<br>(100)                                                                                                                                                                                      | ผลการ<br>ดำเนินงาน                                                                                                                                                                                                | คะแนนที่ได้<br>(เทียบจาก<br>ค่าเป้าหมาย) | คะแนน<br>ถ่วงน้ำหนัก |
| Performance Perspective                                                                                                         |                     |                                     |                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                   |                                          |                      |
| องค์ประกอบที่ 1 ประสิทธิภาพการดำเนินงาน (ร้อยละ 40)                                                                             |                     |                                     |                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                   |                                          |                      |
| 1.1 ตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานวัตถุประสงค์การจัดตั้งที่แสดงให้เห็นการเชื่อมโยงจากยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายและแผนระดับชาติ |                     |                                     |                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                   |                                          |                      |
| 1.1.1 ร้อยละของกองทุนสวัสดิการชุมชน<br>สร้างหลักประกันความมั่นคงในชีวิต<br>ให้กับชุมชน *                                        | 10                  | ร้อยละ 53.37<br>(1,538/2,882)       | ร้อยละ 83.21<br>(2,398/2,882)<br>+ ติดตามผล<br>และผ่านการ<br>ประเมิน<br>ร้อยละ 50<br>(1,558/3,115)                                                                                                            | ร้อยละ 83.21<br>(2,398/2,882)<br>+ ติดตามผล<br>และผ่านการ<br>ประเมิน<br>ร้อยละ 70<br>(2,180/3,115)                                                                                                                | ร้อยละ 57.87<br>(1,668/2,882)<br>+ ติดตามผล<br>และผ่านการ<br>ประเมิน<br>ร้อยละ 84.94<br>(2,646/3,115)                                                                                                             | 53.77                                    | 5.38                 |
| 1.1.2 ร้อยละของตำบลบูรณาการพัฒน<br>ชุมชนท้องถิ่น สู่อารักขาตนเองได้<br>อย่างมั่นคงและสมดุล                                      | 10                  | ร้อยละ 11.48<br>(700/6,097<br>ตำบล) | ร้อยละ 13.12<br>(800/6,097<br>ตำบล)                                                                                                                                                                           | ร้อยละ 16.40<br>(1,000/6,097<br>ตำบล)                                                                                                                                                                             | ร้อยละ 16.40<br>(1,000/6,097<br>ตำบล)                                                                                                                                                                             | 100.00                                   | 10.00                |
| 1.1.3 ร้อยละของตำบลต้นแบบชุมชน<br>เข้มแข็งในการจัดการตนเอง                                                                      | 10                  | -                                   | ร้อยละ 5<br>(392/7,825<br>ตำบล)                                                                                                                                                                               | ร้อยละ 10<br>(783/7,825<br>ตำบล)                                                                                                                                                                                  | ร้อยละ 10.03<br>(785/7,825<br>ตำบล)                                                                                                                                                                               | 100.00                                   | 10.00                |
| 1.2 ตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับประเด็นการปฏิรูปประเทศของกระทรวงที่เกี่ยวข้อง/นโยบายสำคัญหรือเร่งด่วนของรัฐบาล                       |                     |                                     |                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                   |                                          |                      |
| 1.2.1 จำนวนครัวเรือนผู้มีรายได้น้อยใน<br>เมืองและชนบทมีความมั่นคงในที่อยู่<br>อาศัย                                             | 10                  | 19,716<br>ครัวเรือน                 | 21,200<br>ครัวเรือน                                                                                                                                                                                           | 22,684<br>ครัวเรือน                                                                                                                                                                                               | 22,699<br>ครัวเรือน                                                                                                                                                                                               | 100.00                                   | 10.00                |
| องค์ประกอบที่ 2 ประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการดำเนินงาน (ร้อยละ 30)                                                             |                     |                                     |                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                   |                                          |                      |
| 2.1 ตัวชี้วัดที่แสดงถึงประสิทธิภาพในการบริหารงาน/ความคุ้มค่าในการดำเนินงาน                                                      |                     |                                     |                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                   |                                          |                      |
| 2.1.1 รายได้ที่เพิ่มขึ้นจากการบริหาร<br>เงินทุน เพื่อลดภาระงบประมาณ<br>ภาครัฐ *                                                 | 13                  | 115.75<br>ล้านบาท                   | 119.34<br>ล้านบาท                                                                                                                                                                                             | 122.93<br>ล้านบาท                                                                                                                                                                                                 | 122.71<br>ล้านบาท                                                                                                                                                                                                 | 98.47                                    | 12.80                |
| 2.1.2 ร้อยละของสินเชื่อที่อยู่อาศัยที่มี<br>ปัญหาต่อสินเชื่อคงเหลือทั้งหมด                                                      | 12                  | ร้อยละ<br>3.26                      | ร้อยละ<br>2.76                                                                                                                                                                                                | ร้อยละ<br>2.26                                                                                                                                                                                                    | ร้อยละ<br>0.64                                                                                                                                                                                                    | 100.00                                   | 12.00                |
| 2.2 ร้อยละค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรของ<br>องค์การมหาชน                                                                              | 5                   | -                                   | - ร้อยละค่าใช้จ่าย<br>ด้านบุคลากร<br>ไม่เกินกรอบ<br>วงเงินรวมที่<br>คณะรัฐมนตรี<br>กำหนด และ<br>- ร้อยละค่าใช้จ่าย<br>ด้านบุคลากร<br>ตามแผนการ<br>ใช้จ่ายเงินที่<br>คณะกรรมการ<br>อนุมัติให้ใช้ในปี<br>(7.64) | - ร้อยละค่าใช้จ่าย<br>ด้านบุคลากร<br>ไม่เกินกรอบ<br>วงเงินรวมที่<br>คณะรัฐมนตรี<br>กำหนด และ<br>- ร้อยละค่าใช้จ่าย<br>ด้านบุคลากร<br>ต่ำกว่าแผนการ<br>ใช้จ่ายเงินที่<br>คณะกรรมการ<br>อนุมัติให้ใช้ในปี<br>(7.64) | - ร้อยละค่าใช้จ่าย<br>ด้านบุคลากร<br>ไม่เกินกรอบ<br>วงเงินรวมที่<br>คณะรัฐมนตรี<br>กำหนด และ<br>- ร้อยละค่าใช้จ่าย<br>ด้านบุคลากร<br>ต่ำกว่าแผนการ<br>ใช้จ่ายเงินที่<br>คณะกรรมการ<br>อนุมัติให้ใช้ในปี<br>(7.09) | 100.00                                   | 5.00                 |

| ตัวชี้วัด                                                                                                                             | น้ำหนัก<br>(ร้อยละ) | เกณฑ์การประเมิน                                                                         |                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                       | ผลการดำเนินงาน                                                                                                                                                                                                                           |                                          |                      |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------|----------------------|
|                                                                                                                                       |                     | เป้าหมาย<br>ขั้นต่ำ<br>(50)                                                             | เป้าหมาย<br>มาตรฐาน<br>(75)                                                                                                                           | เป้าหมาย<br>ขั้นสูง<br>(100)                                                                                                                                                                                                          | ผลการ<br>ดำเนินงาน                                                                                                                                                                                                                       | คะแนนที่ได้<br>(เทียบจาก<br>ค่าเป้าหมาย) | คะแนน<br>ถ่วงน้ำหนัก |
| Potential Perspective                                                                                                                 |                     |                                                                                         |                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                          |                                          |                      |
| องค์ประกอบที่ 3 ศักยภาพขององค์กรมหาชน (ร้อยละ 20)                                                                                     |                     |                                                                                         |                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                          |                                          |                      |
| 3.1 ผลการพัฒนาศักยภาพองค์กรสู่การเป็นระบบราชการ 4.0                                                                                   |                     |                                                                                         |                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                          |                                          |                      |
| 3.1.1 การพัฒนาองค์การสู่ดิจิทัล<br>1) การพัฒนาระบบบัญชีข้อมูล<br>(Data Catalog) เพื่อนำไปสู่การ<br>เปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open<br>Data) | 10                  | มีรายชื่อชุด<br>ข้อมูล<br>ที่สัมพันธ์<br>กับกระบวนการ<br>ทำงาน<br>ตามภารกิจ<br>ที่เลือก | ชุดข้อมูลมี<br>คำอธิบาย<br>ข้อมูล<br>(Metadata)<br>ที่สอดคล้อง<br>ตามมาตรฐาน<br>ที่ สพร. กำหนด<br>(14 รายการ)<br>ทุกชุดข้อมูล<br>ในกระบวนการ<br>ทำงาน | - มีระบบ<br>บัญชีข้อมูล<br>จัดทำข้อมูล<br>เปิดที่ถูกจัดใน<br>หมวดหมู่<br>สาธารณะ<br>อย่างน้อย<br>ร้อยละ 50 ของ<br>ชุดข้อมูลเปิด<br>ในบัญชีข้อมูล<br>สามารถเข้าถึง<br>ข้อมูลได้ตาม<br>มาตรฐาน<br>คุณลักษณะ<br>แบบเปิดที่ สพร.<br>กำหนด | - มีระบบบัญชี<br>ข้อมูลและ<br>จัดทำข้อมูล<br>เปิดที่ถูกจัดใน<br>หมวดหมู่<br>สาธารณะ<br>อย่างน้อย<br>ร้อยละ 50 ของ<br>ชุดข้อมูลเปิด<br>ในบัญชีข้อมูล<br>สามารถเข้าถึง<br>ข้อมูลได้ตาม<br>มาตรฐาน<br>คุณลักษณะ<br>แบบเปิดที่ สพร.<br>กำหนด | 99.61                                    | 9.96                 |
| 3.1.2 การประเมินสถานะของหน่วยงาน<br>ภาครัฐในการเป็นระบบราชการ<br>4.0 (PMQA 4.0)                                                       | 10                  | 250<br>คะแนน                                                                            | 300<br>คะแนน                                                                                                                                          | 350<br>คะแนน                                                                                                                                                                                                                          | 366.45<br>คะแนน                                                                                                                                                                                                                          | 100.00                                   | 10.00                |
| องค์ประกอบที่ 4 การควบคุมดูแลกิจการของคณะกรรมการองค์การมหาชน (ร้อยละ 10)                                                              |                     |                                                                                         |                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                          |                                          |                      |
| 4.1 ร้อยละความสำเร็จของการพัฒนา<br>ด้านการควบคุมดูแลกิจการของ<br>คณะกรรมการองค์การมหาชน                                               | 10                  | 100 คะแนน                                                                               |                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                       | 100 คะแนน                                                                                                                                                                                                                                | 100.00                                   | 10.00                |
| คะแนนรวม                                                                                                                              |                     |                                                                                         |                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                          |                                          | 95.14                |
| สรุปผลการประเมินระดับองค์กร                                                                                                           |                     |                                                                                         |                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                          |                                          | ดีมาก                |

หมายเหตุ :

\* ตัวชี้วัดที่ขอเปลี่ยนแปลงรายละเอียดตัวชี้วัดตามมติคณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชน (อ.กพม.) ครั้งที่ 9/2564 เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2564

สรุปผลการประเมินระดับองค์กร

ระดับดีมาก หมายถึง องค์การมหาชนที่มีผลคะแนนเฉลี่ยทุกองค์ประกอบ ตั้งแต่ 90 คะแนนขึ้นไป

ระดับดี หมายถึง องค์การมหาชนที่มีผลคะแนนเฉลี่ยทุกองค์ประกอบ ตั้งแต่ 75 – 89.99 คะแนน

ระดับพอใช้ หมายถึง องค์การมหาชนที่มีผลคะแนนเฉลี่ยทุกองค์ประกอบ ตั้งแต่ 60 – 74.99 คะแนน

ระดับต้องปรับปรุง หมายถึง องค์การมหาชนที่มีผลคะแนนเฉลี่ยทุกองค์ประกอบ ต่ำกว่า 60 คะแนน

ระดับต้องปรับปรุง หมายถึง องค์การมหาชนที่มีผลคะแนนเฉลี่ยทุกองค์ประกอบ ต่ำกว่า 60 คะแนน

ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดการติดตามผลกระทบเป็นรายปี (monitoring KPI)

| ตัวชี้วัด                                                                                                               | ปี 2563            |                        | ปี 2564            |                        | ปี 2565            | ปี 2566            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|------------------------|--------------------|------------------------|--------------------|--------------------|
|                                                                                                                         | เป้าหมาย           | ผลการดำเนินงาน         | เป้าหมาย           | ผลการดำเนินงาน         | เป้าหมาย           | เป้าหมาย           |
| 1. ร้อยละของมูลค่าที่อยู่อาศัยที่เพิ่มขึ้นจากการดำเนินงานพัฒนาที่อยู่อาศัย ในชุมชนที่สร้างบ้านแล้วเสร็จ (ปีละ 10 ชุมชน) | ร้อยละ 15          | ร้อยละ 68.76           | ร้อยละ 15          | ร้อยละ 73.40           | ร้อยละ 15          | ร้อยละ 15          |
| 2. สัดส่วนเงินกองทุนสวัสดิการชุมชนที่เพิ่มขึ้นในการจัดสวัสดิการให้กับสมาชิกในชุมชน                                      | เพิ่มขึ้น ร้อยละ 3 | เพิ่มขึ้น ร้อยละ 11.66 | เพิ่มขึ้น ร้อยละ 3 | เพิ่มขึ้น ร้อยละ 13.33 | เพิ่มขึ้น ร้อยละ 3 | เพิ่มขึ้น ร้อยละ 3 |

๒๕๖๕

### สรุปผลงานสำคัญ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ขับเคลื่อนภารกิจตามวัตถุประสงค์จัดตั้งองค์กรและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติที่สำคัญ โดยมีผลงานสำคัญ ดังนี้

• **การพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนแออัดและผู้มีรายได้น้อย** เป็นการดำเนินงานตามแผนแม่บทการพัฒนาที่อยู่อาศัยระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ 12 กันยายน 2560 ประกอบด้วยแผนงาน/โครงการที่สถาบันฯ รับผิดชอบ จำนวน 2 แผนงาน 4 โครงการ คือ 1) แผนพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนแออัดและผู้มีรายได้น้อย (1.1) โครงการแก้ไขปัญหชุมชนแออัด “บ้านมั่นคง” (1.2) โครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลอง (1.3) โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มคนไร้บ้าน และ 2) แผนที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อยชนบท (2.1) โครงการบ้านพอเพียงชนบท โดยในปี 2564 สถาบันฯ ดำเนินการพัฒนาที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อย ดังนี้

- **โครงการแก้ไขปัญหที่อยู่อาศัย “บ้านมั่นคง”** ในปี 2564 เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยระหว่างขบวนองค์กรชุมชน ท้องถิ่นและหน่วยงานในพื้นที่ ส่งผลให้ชุมชนเกิดการรวมกลุ่มในลักษณะกลุ่มออมทรัพย์หรือสหกรณ์เพื่อการพัฒนาที่อยู่อาศัยสู่การสร้าง ความมั่นคงในการอยู่อาศัย มีระบบสาธารณูปโภค สิ่งแวดล้อมที่ดีขึ้น 8,485 ครัวเรือน 87 ชุมชนใน 28 จังหวัด โดยผู้มีรายได้น้อยมีความมั่นคงในการอยู่อาศัย มีคุณภาพชีวิตและการอยู่อาศัยที่ดีขึ้น สามารถแก้ปัญหาชุมชนแออัด/ชุมชนบุกรุก สร้างสภาพแวดล้อมที่น่าอยู่ของชุมชน รวมทั้งเกิดระบบการออมทรัพย์ของสมาชิกในชุมชนที่ดำเนินควบคู่กับการบริหารจัดการโครงการ
- **โครงการบ้านพอเพียงชนบท** : สนับสนุนการซ่อมแซม ปรับปรุง ต่อเติมบ้าน หรือการสร้างบ้านใหม่แทนบ้านเดิมที่มีสภาพทรุดโทรม โดยปี 2564 เกิดการซ่อมแซม/ปรับปรุง/สร้างที่อยู่อาศัยให้กับครัวเรือนยากจน 15,876 ครัวเรือน 1,592 ตำบลใน 77 จังหวัด ส่งผลให้ครัวเรือนยากจนที่มีปัญหาความเดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัยมีที่อยู่อาศัยที่มั่นคง แข็งแรง ถูกสุขลักษณะ และมีคุณภาพชีวิตในการอยู่อาศัยที่ดีขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อสุขภาพของผู้อยู่อาศัย พร้อมทั้งเกิดความร่วมมือระหว่างชุมชน หน่วยงานท้องถิ่น ภาครัฐ ภาคประชาสังคมในการสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรร่วมดำเนินการ

• **การสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน** เป็นสร้างหลักประกันความมั่นคงในชีวิตของคนในชุมชน บนพื้นฐาน “ให้อย่างมีคุณค่า รับอย่างมีศักดิ์ศรี” โดยสนับสนุนการพัฒนาและสมทบงบประมาณกองทุนสวัสดิการชุมชนรวม 1,062 กองทุน ครอบคลุมสมาชิกได้รับการสมทบ 802,946 คน และงบประมาณสมทบรวม 218,013,352 บาท ส่งผลให้สมาชิกสวัสดิการชุมชนได้รับประโยชน์จากการจัดสวัสดิการชุมชนร่วมกัน สามารถดูแลคนในชุมชนทุกช่วงวัย ตั้งแต่เกิดจนตายทำให้สมาชิกในชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีเข้าถึงระบบสวัสดิการของชุมชน

เกิดการสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลตามเกณฑ์การประเมินผล โดยมีการสอบทานและประเมินคุณภาพกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลที่จัดตั้งแล้ว เพื่อยกระดับและพัฒนาคุณภาพกองทุนสวัสดิการชุมชนในการสร้างหลักประกันความมั่นคงในชีวิตให้กับคนในชุมชน 4,314 กองทุน ก่อให้เกิดการขยายผลการพัฒนาคุณภาพกองทุนสวัสดิการชุมชน 1,668 กองทุน (กองทุนไม่ซ้ำปี 2561 - 2563) พร้อมทั้งติดตามและสอบทานสถานะกองทุนสวัสดิการชุมชนที่ผ่านเกณฑ์คุณภาพ 2,646 กองทุน ภายใต้เกณฑ์คุณภาพนำไปสู่ความเข้มแข็งของกองทุนสวัสดิการชุมชน ส่งผลให้กองทุนสวัสดิการชุมชนมีระบบบริหารจัดการที่ดี มีระเบียบ/ข้อบังคับของกองทุน ทะเบียน/ข้อมูลสมาชิกเป็นปัจจุบัน มีรายงานผลการดำเนินงาน และรายงานสถานะการเงินและบัญชีของกองทุน รวมถึงแผนพัฒนากองทุนสวัสดิการชุมชน และสามารถจัดสวัสดิการชุมชนที่มากกว่าสวัสดิการพื้นฐานให้กับสมาชิกและคนในชุมชนทุกช่วงวัยตั้งแต่เกิดจนตาย ทำให้สมาชิกในชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีเข้าถึงระบบสวัสดิการของชุมชน

ปัจจุบันมีการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบล/เมือง 6,069 กองทุน สมาชิกกองทุนรวม 6,586,730 ราย ส่งผลให้มีการจัดสวัสดิการพื้นฐานให้สมาชิกครอบคลุมตั้งแต่ เกิด แก่ เจ็บ ตาย ซึ่งมีรูปแบบสวัสดิการที่หลากหลาย 13 ประเภท ได้แก่ สวัสดิการรับขวัญเด็กแรกเกิด ทุนการศึกษา จ่ายกรณีเข้ารับรักษาตัวในโรงพยาบาล บำนาญผู้สูงอายุ สวัสดิการเสียชีวิตจัดงานศพ สวัสดิการผู้ด้อยโอกาส คนพิการ ทุนประกอบอาชีพ ภัยพิบัติ ฯลฯ โดยมีผู้รับสวัสดิการตรง 2,418,356 ราย เงินจ่ายสวัสดิการรวม 2,534,394,306.91 บาท ผลจากการจัดสวัสดิการของชุมชน ก่อให้เกิดการฟื้นฟูระบบคุณค่า/ทุนทางสังคมที่มีอยู่เดิมในชุมชน และเกิดการสร้างหลักประกันความมั่นคงของคนในชุมชน ทำให้คนในชุมชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทั้งในรูปของสิ่งของ เงินทุน และการช่วยเหลือเกื้อกูลของคนในท้องถิ่นที่มีรูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย รวมถึงเกิดรายได้จากการ

## สรุปผลงานสำคัญ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

ออมเงินของสมาชิกในชุมชน ลดภาระค่าใช้จ่ายภาครัฐนำไปสู่การแก้ไขปัญหาความยากจน เกิดรูปแบบการจัดสวัสดิการชุมชน โดยชุมชน และเพื่อชุมชน

● **การสนับสนุนสภาองค์กรชุมชน** เกิดการขยายผลจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบลเพิ่มขึ้น รวมถึงสร้างความเข้าใจต่อหลักการเจตนารมณ์ตาม พ.ร.บ. สภาองค์กรชุมชน พ.ศ. 2551 ในพื้นที่เป้าหมาย โดยปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 มีการติดตามและสอบทานคุณภาพสภาองค์กรชุมชนตำบลตามภารกิจฯ 7,061 ตำบล คิดเป็นร้อยละ 90.58 ของสภาองค์กรชุมชนตำบลทั่วประเทศ เพื่อนำสู่การวิเคราะห์จัดกลุ่มคุณภาพสภาองค์กรชุมชนตำบล และวางแผนพัฒนาสภาองค์กรชุมชนตำบลตามความเหมาะสมต่อไป นอกจากนี้ยังส่งเสริมและสนับสนุนการขับเคลื่อนงานของสภาองค์กรชุมชนตำบล 1,852 ตำบล เพื่อเป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในตำบลอย่างเป็นรูปธรรม เช่น การพัฒนาเศรษฐกิจและทุนชุมชน การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมสุขภาพชุมชน การจัดการที่ดินและที่อยู่อาศัย การป้องกัน ฟื้นฟู เยียวยา และช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบในชุมชนจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส COVID-19 เป็นต้น ส่งผลให้ชุมชนเกิดการพัฒนาและแก้ไขปัญหาที่สอดคล้องกับปัญหา/ความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง โดยกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน อันเป็นประชาธิปไตยชุมชนจากฐานราก

ทั้งนี้ นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2551 จนถึงปัจจุบัน มีการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบล รวมทั้งสิ้น 7,795 ตำบล คิดเป็นร้อยละ 99.62 ของจำนวนตำบล/เทศบาล/เขตทั่วประเทศ มีจำนวนสมาชิกสภาองค์กรชุมชน รวมทั้งสิ้น 254,944 คน เกิดจำนวนชุมชน/กลุ่ม/องค์กรชุมชน/เครือข่ายองค์กรชุมชนเข้าร่วมและจัดตั้งรวมทั้งสิ้น 156,280 องค์กร

### ● การส่งเสริมและสนับสนุนการยกระดับตำบลรูปธรรมการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสู่การพึ่งพาตนเองได้อย่างมั่นคงและสมดุล

เกิดการขยายผลการพัฒนาและยกระดับพื้นที่ปฏิบัติการเป็นพื้นที่รูปธรรมในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสู่การจัดการตนเองในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จำนวน 1,000 ตำบล โดยมีการวิเคราะห์ศักยภาพตำบล เพื่อจัดทำแผนพัฒนาชุมชนร่วมกันในชุมชนระยะ 4 – 5 ปี ครอบคลุมมิติต่างๆ ทั้งด้านการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การช่วยเหลือ/บรรเทาความเดือดร้อนในชุมชนจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส COVID-19 และสามารถเชื่อมโยงแผนพัฒนาชุมชนกับหน่วยงานต่างๆ สู่การบรรจุเป็นแผนของหน่วยงาน เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาลตำบล การศึกษาออกโรงเรียน สำนักงานพัฒนาชุมชน อพม. รพ.สต. สสส. เป็นต้น รวมถึงชุมชนได้รับการสนับสนุนทรัพยากรจากหน่วยงาน เช่น งบประมาณ การพัฒนาอาชีพ สถานที่ บุคลากร การพัฒนาคน การถอดบทเรียนชุมชน การพัฒนาคุณภาพชีวิตในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส COVID-19 เป็นต้น ก่อให้เกิดการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรม โดยชุมชนเป็นแกนหลักในการขับเคลื่อนงานพัฒนา รวมทั้งเป็นกลไกสำคัญในการบรรเทาปัญหาจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส COVID-19 เพื่อให้ชุมชนท้องถิ่นมีความมั่นคง มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สามารถพึ่งพาและจัดการตนเองได้อย่างเป็นระบบ

### ● การดำเนินการสนับสนุนและช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19

1) พักชำระหนี้องค์กรผู้ใช้สินเชื่อให้กับชุมชนที่ได้รับผลกระทบ ระยะเวลา 6 เดือน (เม.ย. - ก.ย. 64) จำนวน 225 องค์กร ผู้รับผลประโยชน์ 15,329ครัวเรือน เป็นการช่วยแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายการชำระหนี้ในช่วงสถานการณ์ที่เกิดขึ้น และลดโอกาสการเกิดผิคนัดชำระหนี้ (NPL) กับสถาบันฯ

2) ปรับงบประมาณจากโครงการบ้านมั่นคงที่ไม่มีภาระผูกพัน จำนวน 30.00 ล้านบาท เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนชุมชนผู้มีรายได้น้อยที่ได้รับผลกระทบจากโควิดให้กับเครือข่ายองค์กรชุมชนเมือง 59 เครือข่าย 716 ชุมชน ครอบคลุมผู้รับประโยชน์ 169,206 ครัวเรือนใน 6 จังหวัด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ ปัตตานี และสงขลา วงเงินอนุมัติรวม 28,280,000 บาท โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

- เครือข่ายและชุมชน เกิดการดูแลช่วยเหลือในด้านต่างๆ ร่วมกัน ได้แก่ การดูแลผู้ที่ติดเชื้อในการส่งต่อรักษาพยาบาล จัดตั้งจุดพักคอยในชุมชน ดูแลด้านอาหารปรุงสุกและอาหารแห้งสำหรับผู้ได้รับผลกระทบจากการกักตัว จัดหาอุปกรณ์ป้องกันการกระจายการติดเชื้อ ดูแลด้านอาชีพ เช่น การปลูกผักและสมุนไพร และประสานความร่วมมือกับภาครัฐร่วมสนับสนุน ฯลฯ

- จัดทำข้อมูลชุมชนแออัด ชุมชนที่ไม่ได้รับการรับรองในกรุงเทพมหานคร โดยเครือข่ายชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 1,337 ชุมชน ส่งผลให้ชุมชนเข้าถึงและได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงาน โดยมีพื้นที่เสนอโครงการ 565

### สรุปผลงานสำคัญ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

ชุมชน และมีการจัดทำข้อมูลผังชุมชน ข้อมูลผู้เปราะบาง (เด็ก ผู้สูง อายุ คนพิการ ผู้ป่วยติดเตียง) และการได้รับวัคซีน เพื่อนำไปสู่การวางแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตและการอยู่อาศัยในระยะต่อไป

- จัดตั้งศูนย์พักคอย เพื่อเป็นพื้นที่กลางในการดูแลกลุ่มเสี่ยง โดยร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่และบริษัท ภาคเอกชนต่าง ๆ ซึ่งภายในศูนย์จะมีเตียงสำหรับรองรับผู้ป่วยติดเชื้อ เครื่องวัดค่าออกซิเจน และทีมอาสาสมัครชุมชน คอยดูแล พร้อมส่งอาหารและน้ำทุกมื้อ โดยดำเนินการในชุมชนเมืองวังทองหลาง ภาษีเจริญ และคลองเตย

- เชื่อมโยงการช่วยเหลือกันระหว่างชุมชนชนบทและชุมชนเมือง โดยเครือข่ายชุมชนในชนบท เช่น จ.กาญจนบุรี จ.ขอนแก่น จ.ร้อยเอ็ด และบริษัทภาคเอกชน สนับสนุนข้าวสาร ผัก สมุนไพร ผลไม้ น้ำดื่ม ให้กับพี่น้องใน ชุมชนเมือง นำไปประกอบอาหารและรักษาตนเองในช่วงกักตัว ได้แก่ ข้าวสาร 3,562 กิโลกรัม ผัก สมุนไพร ผลไม้ 8 คันรถบรรทุก น้ำดื่ม ฯลฯ

- พอช. เครือข่ายชุมชนร่วมมือกับชมรมแพทย์ชนบท สปสช. กระทรวงสาธารณสุข กรุงเทพมหานคร มูลนิธิ พัฒนาที่อยู่อาศัย จัดตั้งจุดตรวจคัดกรองโควิดในพื้นที่ใกล้ชุมชน ในช่วงระหว่างวันที่ 4-10 สิงหาคม 2564 จำนวน 44 จุด โดยผู้เข้ารับการคัดกรองประมาณ 200 ชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียง มีผู้เข้ารับการตรวจคัดกรอง 34,367 คน พบผู้ติดเชื้อ 3,627 คน คิดเป็นร้อยละ 10.55 และมีการส่งต่อเข้าระบบ สปสช.ในการดูแลรักษา ฯลฯ

จากการดำเนินงานส่งผลให้ชุมชนในเมืองและชนบทเกิดการจัดการตนเองร่วมกัน สามารถดูแลคนในชุมชนที่ได้รับผลกระทบในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ในพื้นที่ โดยผู้ได้รับผลกระทบในชุมชนได้รับการ บรรเทาความเดือดร้อนเร่งด่วนเฉพาะหน้า เช่น การดูแลผู้ที่ติดเชื้อในการส่งต่อรักษาพยาบาล จัดตั้งจุดพักคอยในชุมชน ดูแลด้านอาหารปรุงสุกและอาหารแห้งสำหรับผู้ได้รับผลกระทบจากการกักตัว ทำให้มีอาหารในการบริโภค ลดค่าใช้จ่ายใน ครีวเรือน และปลอดภัยจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 และเกิดกระบวนการมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือกัน ภายในชุมชนและระหว่างชุมชน โดยเกิดการปรับเปลี่ยนสถานะ

- จาก “ผู้รับผลกระทบ” เป็น “ผู้จัดการ” ร่วมกัน
- จาก “ภาระ” เป็น “พลัง” ของคนในชุมชน
- จาก “ครอบครัว” เป็น “ครอบครัว” ทั้งชุมชน
- จาก “จิตตก” เป็น “จิตอาสา” ที่รวมพลังร่วมกัน

10